

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-05-

Nr. (1.20-05E)

TEISĖS AKTO PROJEKTO TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) teikia Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtųjų galių patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 5, 13, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas) 6 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Pakeitimo įstatyme (2 straipsnio 5 dalis) numatyta, kad Vyriausybė arba jos įgaliota institucija tvirtina Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų jūrinės teritorijos dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašą. Vyriausybė

2011 m. spalio 19 d. nutarimu Nr. 1217 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ įgaliojo Ministeriją patvirtinti šį aprašą ir jis buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1-317 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Pakeitimo įstatyme (6 straipsnio 3 dalis) nustatyta, kad per 3 metus nuo Aprašo patvirtinimo dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija atlieka Apraše numatytus tyrimus ir kitus veiksmus. Vadovaujantis Aprašo 7 punktu, visų tyrimų, kurie padėtų nustatyti optimalią (optimalias) vietas (vietas) elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje, atlikimą organizuoja ir vykdomą prižiūri Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu sudaryta darbo grupė, į kurią įtraukiami Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovai ir socialiniai partneriai. Ši darbo grupė sudaryta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1-25 „Dėl darbo grupės sudarymo“ (toliau – Darbo grupė).

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (toliau – NENS), 25.1.3 papunktyje numatyta, kad elektros energijos gamyba iš vėjo energijos Baltijos jūroje po 2020 metų vykdoma atsižvelgiant į atliktus tyrimus ir kitus veiksmus, reikalingus sprendimui dėl jūrinių teritorijų, kuriose tikslinga organizuoti konkursus, priimti ir elektrinių įrengtėjai galiai nustatyti. Remiantis NENS, Lietuvos jūrinėje teritorijoje numatoma plėtoti tik vėjo elektrines.

Atsižvelgiant į NENS ir Pakeitimo įstatymo nuostatas, Ministerijos užsakymu atlikta studija „Prioritetinių Lietuvos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra identifikavimas“ (toliau – Studija). Studija (skelbiama viešai <https://www.ena.lt/uploads/PDF-AEI/V%C4%97jo%20j%C4%97gaini%C5%B3%20pl%C4%97tra%20Baltijos%20j%C5%ABroje.pdf>),

kuri parodė, kad tik dvi zonos, numatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalyje „Jūrinės teritorijos“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. XII-1781 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalis „Jūrinės teritorijos“ patvirtinimo“, yra tinkamos atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai. Joje išanalizuota įvairių institucijų ir įstaigų turima informacija apie Baltijos jūros dugną, gylį, hidrometeorologinės sąlygas – vėją, bangas, tėkmes, temperatūrą, druskingumą ir pan., apibendrinti biologinės įvairovės tyrimų ir stebėjimų duomenis, žvalgybiniai inžineriniai geologiniai tyrimai, surinkta informacija apie esamas ir planuojamas laivybos trasas ir uostų plėtros planus, rekreaciją, inžinerinius įrenginius, kultūros paveldo ir marinistinės istorijos objektus. Atsižvelgiant į surinktą informaciją, galiojančius nacionalinio saugumo reikalavimus ir apribojimus, Lietuvos Respublikos teritorijos bendro plano papildymo jūrinių teritorijų dalimi brėžinyje numatytas atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorijas ir NENS nuostatas, Studijoje nustatyti zonų, tinkamų atsinaujinančios energetikos plėtrai, parinkimo prioritetai. Apibendrinant Studijos rezultatus, išskirta viena prioritetinė zona, kurioje sumodeliuoti galimi įvairių galių vėjo elektrinių parkai, įvertintos jų vystymo galimybės ir pasirengimo plėtrai trukmė bei pateikti pasiūlymai dėl alternatyvių plotų, kuriuose galima 200, 300, 400 ir 500 MW galios vėjo elektrinių parkų plėtra, taip pat įvertintos galimybės šioje zonoje išplėtoti iki 3 350 MW galios vėjo elektrinių parkus.

Atkreiptinas dėmesys, kad Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (skelbiamas viešai

http://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Teisin%C4%97%20informacija/Teis%C4%97s%20aktai/Bendrieji%20energetikos%20strateginiai%20dokumentai/NECP/Lietuvos_Respublikos_nacionalinis_energetikos_ir_klimato_srities_veiksmu_planas.pdf) (toliau – NEKS), numatyta, kad po 2025 m. jūrinės teritorijos dalyje numatyta vėjo elektrinių parkų plėtra (galingumas – nuo 700 MW iki galimai 1 400 MW).

Atsižvelgdama į Pakeitimo įstatymo, NENS ir NEKS nuostatas, Darbo grupė išnagrinėjo su vėjo elektrinių plėtra jūrinėje teritorijoje susijusius klausimus, galiojantį teisinį reguliavimą ir pateikė energetikos ministrui rekomendaciją vystyti 700 MW vėjo elektrinių parką jūrinėje teritorijoje vienu etapu ir pavesti VŠĮ Lietuvos energetikos agentūrai atrinkti palankiausias teritorijas 700 MW įrengtosios galios elektrinių plėtrai atsižvelgiant į Darbo grupės posėdžio metu patvirtintus kriterijus, numatant iki 5 procentų didesnę teritoriją, nei reikia 700 MW įrengtosios galios elektrinių parkui, siekiant užtikrinti galimybę įrengti tokios galios vėjo elektrinių parką, kilus nenumatytoms aplinkybėms, trukdančioms panaudoti nustatytos teritorijos dalį. Išsamios VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros rekomendacijos dėl optimalios vėjo elektrinių vietos jūrinėje teritorijoje pridedamos.

Pažymėtina, kad pagal iki 2020 m. gegužės mėn. galiojusią Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio redakciją VŠĮ Lietuvos energetikos agentūra, atsižvelgdama į Aprašą, atlieka jūrinės teritorijos tyrimus ir kitus veiksmus, kurie reikalingi Vyriausybės nutarimui dėl jūrinės teritorijos dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo priimti. VŠĮ Lietuvos energetikos agentūra yra pradėjusi parengiamuosius darbus, susijusius su specialiojo plano ir specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo parengimu, pradėti darbai, susiję su prisijungimo prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje galimybių, balansavimo galimybių vertinimu bei šių veiksmų sąnaudų vertinimu. Siekiant toliau vykdyti pradėtus darbus, atlikti tikslesnius vertinimus ir atsižvelgiant į tai, kad įstatymu numatytas elektrinių jūrinėje teritorijoje poveikio aplinkai vertinimas trunka apie 2 metus ir kad šiam vertinimui atlikti būtina tiksli informacija apie numatomų plėtoti elektrinių galių ir vietą, tikslinga Vyriausybės nutarimu įtvirtinti, kokios galios elektrinės tikslinga vystyti jūrinėje teritorijoje ir nustatyti šių elektrinių plėtojimo vietą.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Ministerija parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių

įrengtųjų galių nustatymo, kuriame numatyta, kad tikslinga vystyti iki 700 MW vėjo elektrinių parką vienu etapu, nurodytos jūrinės teritorijos, kurioje gali būti vystomos elektrinės, koordinatės.

Įvertinant tai, kad Darbo grupės posėdžių metu nustatyta, kad galiojantis teisinis reguliavimas nėra išsamus, t. y. nėra numatyta paramos vėjo elektrinėms schema ir nėra nustatyta, kad perdavimo tinklas turi būti parengtas elektrinių prijungimui, taip pat tai, kad tinklų plėtra gali trukti iki 8 metų, tikslinga inicijuoti tinklų plėtrą kuo anksčiau, atitinkamai Nutarimo projekte siūloma papildomai nustatyti, kad Ministerija iki 2020 m. birželio 1 d. parengtų reikalingus įstatymų pakeitimus, reglamentuojančius paramos schemą, taip pat perdavimo sistemos operatoriui LITGRID, AB, pavesti pradėti parengiamuosius tinklų plėtros darbus jūrinės teritorijos dalyje numatomų plėtoti elektrinių prijungimui prie elektros tinklų.

Nutarimo projektas buvo derintas su suinteresuotomis institucijomis. Į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos darbo tvarka pateiktas pastabas, susijusias su elektrinėms skirtu ploto koordinatėmis, atsižvelgta. Suinteresuotų institucijų, įstaigų ir įmonių pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje.

Priėmus Nutarimo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Įvertinant tai, kad Nutarimo projektu įgyvendinami įstatymai, kurių įtvirtinto teisinio reguliavimo poveikis buvo įvertintas įstatymų projekto aiškinamajame rašte, ir tai, kad Nutarimo projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimo projektu nesiūloma perkelti ar įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktų.

Teikiamas Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Ministerijos Klimato kaitos valdymo grupės vyr. specialistė Jevgenija Jankevič (tel. (8 5) 203 4667, papild. 6, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 3 lapai.
2. VŠĮ Lietuvos energetikos agentūros rekomendacija, 14 lapų.
3. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 10 lapų.

Jevgenija Jankevič, tel. (8 5) 203 4667, papild. 6, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt